

משרד החינוך לשכת הדוברות

ירושלים, יד' אייר תשע"ה

3/05/2015

חוזר מנכ"ל חדש של משרד החינוך מסדיר את הליך ההתקנה והשימוש במצלמות במוסדות חינוך

- משרד החינוך פועל לשמירה על ביטחונם ועל מוגנותם של התלמידים והמורים במסגרת רחבה של תכניות ופעילויות להתנהגות ערכית ולקידום אקלים בטוח. משרד החינוך אינו רואה במצלמות כלי הכרחי לשיפור תחושת המוגנות במוסד החינוכי.
- ההחלטה להוציא את החוזר התקבלה על רקע העובדה שהיו בתי ספר שהתקינו מצלמות ונוצר הצורך להסדיר את הליך ההתקנה והשימוש במצלמות אלו.
- מצלמות יותקנו בתוך בתי הספר רק כאשר המנהל ישתכנע כי הדבר חיוני.
- מצלמה תוצב באופן שתצלם את השטח הציבורי המשרת את כלל באי בית הספר בלבד.
- **לא תוצב מצלמה במרחבים בהם מתקיימות פעילויות פרטיות, כגון: כיתות הלימוד, שירותים, חדרי המורים, חדר היועץ והמרפאה.**
- החומר שיוקלט, יימחק לאחר 3 ימים מיום שהוקלט.

משרד החינוך מפרסם היום, א', את חוזר המנכ"ל "מצלמות במוסדות חינוך – הסדרת הכנסתן ואופן התקנתן". החוזר מדגיש את החשיבות בשמירה על הזכות לפרטיות ובמניעת פגיעה בצנעת הפרט. ההחלטה להוציא את החוזר התקבלה על רקע העובדה שהיו בתי ספר שהתקינו מצלמות ונוצר הצורך להסדיר את הליך ההתקנה והשימוש במצלמות במוסדות חינוך. כמו כן, החוזר מבהיר כי מצלמה תותקן רק במידה והמנהל החליט על חיוניותה, החוזר כולל הנחיות לפעילות החינוכית שתלווה את השימוש במצלמות אלו.

מנכ"לית משרד החינוך, מיכל כהן מציינת כי השמירה על ביטחונם ועל מוגנותם של התלמידים והמורים נעשית במסגרת רחבה של תכניות ופעילויות להתנהגות ערכית ולקידום אקלים בטוח במוסדות החינוך. יצירת סביבת למידה מכבדת ובטוחה חיונית להתפתחות התלמידים, לרווחתם הנפשית ולתחושת המוגנות שלהם. לדבריה, התקנת מצלמות במוסדות החינוך אינה הכרחית להעצמת תחושת המוגנות, ואינה מבטלת את הצורך בהשגחת מורים לאורך יום הלימודים.

החוזר מבהיר כי השימוש במצלמות עלול להביא לפגיעה בפרטיות הנובעת מהאפשרות של מעקב רציף אחר התלמיד שאינו יודע מתי הוא מצולם ומהו האירוע המצולם. על כן, בתי ספר ורשויות מקומיות שימצאו לנכון להתקין מצלמות במוסדות החינוך, ישתפו בכך גם את קהילת בית הספר, הצוותים החינוכיים, ההורים והתלמידים. בנוסף, בתי הספר מחויבים ללוות את התקנת המצלמות גם בסדנאות ופעילויות חינוכיות לשיפור אקלים ומניעת אלימות.

משרד החינוך לשכת הדוברות

יודגש כי החוזר בתוקף החל מ-1 במאי 2015, אך הוא יחול גם לעניין מצלמות שהותקנו לפני מועד כניסתו לתוקף. מוסדות חינוך שהותקנו בהם מצלמות לפני מועד פרסום חוזר זה יבחנו את הצורך בהפעלת המצלמות לפי הנהלים בחוזר זה ויבצעו התאמות, ככל שתידרשנה, עד לתחילת שנת הלימודים התשע"ו.

נספח: דגשים מרכזיים (מתוך חוזר המנכ"ל)

החוזר מתמודד עם הסדרת סוגיית המצלמות **בשלושה תחומים**: מוגנות, רכוש וביטחון, כאשר לכל תחום ישנם דגשים וחיידודים משלו. לצורך כך, יש להבחין בין מצלמות הפועלות בתוך שטח בית הספר **בזמן הלימודים** (למשל לצורך איתור אירועי אלימות), לבין מצלמות הפועלות בתוך שטח בית הספר **אחרי שעות הלימודים** (לצורך שמירה על רכוש ומניעת וונדליזם). בנוסף החוזר כולל היבט של ביטחון הכולל הצבת מצלמות בשטחו ההיקפי של בית הספר וזאת לצורך הגברת האבטחה ומניעת כניסה של גורמים לא מורשים.

1. יידוע קהילת המוסד החינוכי והמבקרים בו על ההחלטה להציב מצלמות

- הוחלט על הצבת מצלמות בתוך שטח בית הספר, תימסר על כך הודעה לציבור ההורים והתלמידים. ההודעה תפרט את האזורים שבהם יופעלו המצלמות.

1.	המנהלים מחויבים לשתף בנכונות להתקין מצלמות גם את קהילת בית הספר, הצוותים החינוכיים, ההורים והתלמידים ויקיימו סדנאות ופעילויות חינוכיות בנושא.
2.	בבית הספר יותקנו מודעות ברורות המתריעות כי מתחם בית הספר מצולם . מודעות אלו יכללו גם תיאור תמציתי של מטרת הצבתה של המצלמה, כמו הגברת המוגנות, שמירת הרכוש או הגברת הביטחון

2. הצבת מצלמות בתוך שטחו הפנימי של בית הספר – בזמן הלימודים

- ההנחיות שלהלן חלות לגבי בתי ספר בלבד. חל איסור להפעיל מצלמות בתוך גני ילדים בזמן הלימודים
- **התכלית**: מצלמות הפועלות בתוך שטחו הפנימי של בית הספר בזמן הלימודים עשויות לשמש אמצעי מסייע, בין היתר, להגברת המוגנות בבית הספר, לאיתור אירועי אלימות ובריונות, וכן לאיתור התנהגויות סיכון כגון עישון ושתייט אלכוהול.

משרד החינוך לשכת הדוברות

1.	ההחלטה על הצבת מצלמות בתוך שטחו הפנימי של בית הספר לצורך הפעלתן בשעות הלימודים תהיה של מנהל המוסד החינוכי, לאחר שהוא ייוועץ במנהל המחוז וכן בגורמים מקצועיים.
2.	ההחלטה על הצבת מצלמות תתקבל רק כאשר מנהל בית הספר ישתכנע כי קיים צורך חיוני בתוספת זו כאמצעי נוסף להגברת המוגנות וכן שהדבר מסייע לנוכחות המורים התורנים.
3.	מצלמה תוצב באופן שתצלם את השטח הציבורי המשרת את כלל באי בית הספר בלבד (כגון חצרות בית הספר, מגרשי הספורט ומסדרונות בית הספר, גגות בית הספר).
4.	לא תוצב מצלמה באופן המאפשר צילום של מקום במרחב הציבורי שלפי טיבו מתקיימות בו פעילויות פרטיות, כגון שירותים, חדרי המורים, חדר היועץ והמרפאה. כמו כן לא תתאפשר הצבת מצלמות בכיתות הלימוד.
5.	למצלמה לא יחובר התקן בעל יכולת שמע ויכולת הקלטת שמע ("אודיאיו").
6.	בצילום בזמן אמת יהיה רשאי לצפות מנהל בית הספר, או מי שהוסמך על ידו לכך מהצוות של בית הספר. במידה והצופה איתר אירוע אלימות או התנהגות סיכון עליו לפעול מיידית להפסקת האירוע (בהתאם להוראות משרד החינוך)
7.	<u>צפייה בחומר מוקלט</u> – אם יתקבל מידע על אירוע אלימות או התנהגות סיכון ידאג המנהל שגורם מורשה יצפה בחומר המוקלט הרלוונטי. הצפייה בחומר המוקלט תיעשה בחדר המנהל בלבד.
8.	<u>שמירת החומר המוקלט</u> - החומר שיוקלט <u>יימחק לאחר 3 ימים מיום שהוקלט לכל המאוחר</u> , אלא אם כן סבר המנהל שההקלטה כוללת אירוע חריג שיש חשיבות מרובה בשמירתו. במקרה זה המנהל יפעל על פי הכללים המפורטים בחוזר המנכ"ל לאישור הארכת משך שמירת החומר.

3. הצבת מצלמות בשטחו הפנימי של המוסד החינוכי - לאחר שעות הלימודים

- **התכלית** - בבית הספר ובגן הילדים מצוי רכוש יקר ערך, דוגמת מחשבים, ציוד מעבדות וכיוצא באלה. שימוש במצלמות עשוי לסייע לשמירה על הרכוש, אם בדרך של הרתעה מפני גרימת נזק לציוד או מפני גנבתו ואם בדרך שתסייע להשבתו.

1.	ההחלטה על הצבת מצלמות בתחום הפנימי/ החיצוני של המוסד החינוכי לצורך הפעלתן לאחר שעות הלימודים ולאחר תום פעילות של קטינים במבנה המוסד (לרבות צהרון, חוגים וכו') תהיה של הבעלים על מבנה המוסד החינוכי, בהסכמת מנהל המוסד החינוכי.
2.	לא יתאפשר צילום כל זמן שמתקיימת במבנה פעילות של קטינים.
3.	בחומר המצולם שהוקלט יהיו רשאים לצפות מנהל בית הספר, וכן נציג הבעלים, בתנאי שהמנהל יהיה נוכח במהלך הצפייה.

משרד החינוך לשכת הדוברות

4. הצבת מצלמות בשטחו ההיקפי של המוסד החינוכי להגברת האבטחה ומניעת כניסה של גורמים

לא מורשים

- **תכלית** - הצבת מצלמות בשטחו ההיקפי של המוסד החינוכי (שער הכניסה והגדרות) עשויה לסייע לשמירה על האבטחה של בית הספר ומניעת כניסה של גורמים לא מורשים.

1.	ההחלטה על הצבת מצלמות בתחום ההיקפי של בית הספר לצורך הפעלתן בשעות הלימודים תהיה של הבעלים על מבנה המוסד החינוכי או של רשות החינוך המקומית או של גורמי הביטחון, בהתייעצות עם מנהל המוסד החינוכי ובתיאום עם קב"ט הרשות המקומית או עם קב"ט מחוז משרד החינוך ועם משטרת ישראל.
2.	מצלמה תוצב באופן שתצלם את השטח הציבורי בלבד. בבתי הספר ימוקמו המצלמות ברחבה המובילה לבית הספר, ויצפו על שערי הכניסה לבית הספר ועל הגדרות המקיפות את בית הספר. בגני ילדים יתמקדו המצלמות רק בתצפית על שער הגן, על שביל הגישה לגן ובגדרות המקיפות את הגן.
3.	המצלמות יוצבו באופן שיצלמו תלמידים לכל היותר באופן אגבי (ולא מתוך כוונה לצלם את התלמידים), וזאת לצורך הצפייה לצורכי ביטחון.
4.	בחומר המשודר יהיו רשאים לצפות איש משטרה, קב"ט המחוז ומנהל בית הספר
5.	החומר שיוקלט יימחק לאחר 3 ימים לכל המאוחר מיום שהוקלט, אלא אם כן ניתנה הוראה על ידי רשויות הביטחון או על ידי קב"ט הרשות המקומית או קב"ט משרד החינוך לשמור את ההקלטה בקשר לאירוע מסוים.

לפרטים נוספים: דוברות משרד החינוך, 025602710